

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 017324 18 Кж 9
Бања Лука, 31.7.2018. године

Врховни суд Републике Српске, Посебно вијеће за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала, састављено од судија Весне Антонић, као предсједника вијећа, Горане Микеш и Смиљане Мрша, као чланова вијећа, уз учешће записничара Софије Рибић, у кривичном предмету против оптужених В. М., Г. П., О. Б. и А. П., због стицаја кривичних дјела разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске и недозвољене производње и промета оружја или експлозивних материја из члана 399. став 2. у вези са ставом 1. истог закона, одлучујући о жалби бранилаца оптужених В. М., Г. П. и О. Б., адвоката заједничке адвокатске канцеларије Ј. Ј. и Ј. И. из Б. Л. и браниоца оптуженог А. П., адвоката А. М. из Б. Л., изјављеним против рјешење Окружног суда у Бањој Луци, Посебног одјељења за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 017324 18 Кв 12-п од 23.7.2018. године, у сједници вијећа одржаној дана 31.7.2018. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Одбијају се, као неосноване, жалбе бранилаца оптужених В. М., Г. П., О. Б. и А. П., изјављене против рјешења Окружног суда у Бањој Луци, Посебног одјељења за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 017324 18 Кв 12-п од 23.7.2018. године.

О б р а з л о ж е њ е

Рјешењем Окружног суда у Бањој Луци, Посебног одјељења за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 017324 18 К 2-п од 26.3.2018. године, продужен је притвор против оптужених В. М., Г. П., О. Б. и А. П., након изрицања првостепене пресуде, којом су оглашени кривим због стицаја кривичних дјела разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС) и недозвољене производње и промета оружја или експлозивних материја из члана 399. став 2. у вези са ставом 1. истог закона, па су В. М., Г. П. и А. П., за почињена кривична дјела осуђени на јединствене казне затвора у трајању од по 10 (десет) година и 6 (шест) мјесеци, а оптужени О. Б., на јединствену казну затвора у трајању од 8 (осам) година и 6 (шест) мјесеци, у које казне им је урачунато вријеме проведено у притвору.

Притвор је према свим оптуженим продужен из притворског разлога прописаног у одредби члана 197. став 1. тачка г) Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту: ЗКП РС) и по том рјешењу може трајати најдуже 9 (девет) мјесеци.

Побијано рјешење је донесено, након што је Врховни суд Републике Српске-Посебно вијеће за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала, рјешењем број 11 0 К 017324 18 Кж 8 од 20.7.2018. године, поступајући у

складу са одлуком Уставног суда Босне и Херцеговине у предмету број АП-3076/18 од 05.7.2018. године (усвојена апелација В. М., Г. П. и О. Б., те је укинута рјешење Врховног суда Републике Српске број 11 0 К 017324 18 Кж 6 од 03.4.2018. године), уважио жалбе бранилаца оптужених В. М., Г. П. и О. Б., а у односу на оптуженог А. П., поводом те жалбе, по службеној дужности, укинуо рјешење Окружног суда у Бањој Луци, Посебног одјељења за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 017324 18 К 2-п од 26.3.2018. године (продужен притвор против оптужених након изрицања првостепене пресуде) и предмет вратио истом суду на поновно одлучивање.

Против наведеног рјешења, благовремено, жалбу су изјавили браниоци оптужених В. М., Г. П. и О. Б., адвокати заједничке адвокатске канцеларије, Ј. Ј. и Ј. И. из Б. Л., те бранилац оптуженог А. П., адвокат А. М. из Б. Л.

Браниоци оптужених В. М., Г. П. и О. Б., су жалбу изјавили због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно утврђеног чињеничног стања, те повреде из члана II/3 тачка д) Устава Босне и Херцеговине и члана 5. став 1. тачка а) Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода (у даљем тексту: Европска конвенција), са приједлогом да се рјешење преиначи и укине притвор, те оптужени пустите на слободу или да се рјешење укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Бранилац оптуженог А. П., жалбу је изјавила због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, те повреде Кривичног закона, са приједлогом да се оптуженом укине притвор и пустити на слободу.

Разматрајући спис, побијано рјешење и жалбе, а сходно упутству садржаном у наведеној Одлуци Уставног суда Босне и Херцеговине број АП-3076/18 од 05.7.2018. године и рјешењу Врховног суда Републике Српске-Посебно вијеће за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала, број 11 0 К 017324 18 Кж 8 од 20.7.2018. године, овај суд је одлучио као у изреци рјешења из сљедећих разлога:

У образложењу побијаног рјешења, са хронолошким освртом на сам ток поступка, дати су јасни и аргументовани разлози, са закључком да се рјешење о продужењу притвора базира на пресуди Окружног суда у Бањој Луци, Посебног одјељења за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 017324 18 К 2-п од 26.3.2018. године, којом је утврђено да су оптужени починили кривична дјела разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС) и недозвољене производње и промета оружја или експлозивних материја из члана 399. став 2. у вези са ставом 1. истог закона, и осуђени, и то В. М. Г. П. и А. П., на јединствене казне затвора у трајању од по 10 (десет) година и 6 (шест) мјесеци, а оптужени О. Б., на јединствену казну затвора у трајању од 8 (осам) година и 6 (шест) мјесеци, те да тај притвор може трајати још најдуже 9 мјесеци.

Слиједом наведеног, са аспекта правилности и законитости побијаног рјешења, па тиме и „законитости притвора“, од одлучног значаја је чињеница да је побијано рјешење (уз претходно образложење постојања осуђујуће пресуде која је претходила

одлуци о продужењу притвора), донесено у складу са одредбом члана 203. став 1. ЗКП РС, те чланом 5. став 1. тачка а) Европске конвенције. Наиме, чланом 203. став 1. ЗКП РС, прописано је да ће суд, када изрекне пресуду на казну затвора, оптуженом одредити притвор, односно притвор ће се продужити ако постоје разлози из члана 197. став 1. тачке а), б) и г), док је чланом 5. став 1. тачка а) Европске конвенције, прописана могућност „законитог лишавања слободе након изрицања осуђујуће пресуде“, тако да законитост притвора не тражи правоснажну пресуду већ само законит притвор, што значи да притвор мора бити у складу са домаћим законом и Европском конвенцијом, како је то образложено под тачком 29. Одлуке Уставног суда Босне и Херцеговине број АП-3076/18 од 05.7.2018. године.

Ради тога су без основа аргументи из жалби бранилаца оптужених, у прилог тврдњи да је разлозима из образложења побијаног рјешења (страна 3. пасус б.), у којима је наведено „да је неспорно утврђено да су оптужени починили кривично дјело разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС“, повријеђен принцип «презумпције невиности» оптужених, као и аргументи из жалбе браниоца оптуженог А. П., да у конкретном предмету нема правоснажне пресуде, као доказа наведеним разлозима из образложења побијаног рјешења.

Надаље, како је побијано рјешење донесено ван главног претреса, након што је Врховни суд Републике Српске-Посебно вијеће за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала, рјешењем број 11 0 К 017324 18 Кж 8 од 20.7.2018. године, укинуо рјешење Окружног суда у Бањој Луци, Посебног одјељења за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 017324 18 К 2-п од 26.3.2018. године (којим је притвор продужен након изрицања првостепене пресуде), и предмет вратио истом суду на поновно одлучивање, то су без основа аргументи из жалбе бранилаца оптужених В. М., Г. П. и О. Б., да је доношењем побијаног рјешења у поновљеном поступку, почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка а) ЗКП РС. Наиме, то рјешење је донесено ван главног претреса, у вијећу из члана 24. став 5. ЗКП РС, тако да су без основа аргументи из жалбе, којима се указује да судија Марија Аничих-Згоњанин, која је поступала као предсједник ванпретресног вијећа у доношењу побијаног рјешења, није била предсједник нити члан вијећа које је донијелу „пресуду на казну затвора“.

Приговорима из жалби бранилаца оптужених, не може се оспорити правилност чињеничне основе побијаног рјешења и закључак о неопходности продужења притвора након изрицања пресуде и осуде оптужених на казне затвора, по успостављеном притворском разлогу из одредбе члана 197. став 1. тачка г) ЗКП РС.

Разлози за такав закључак, дати у побијаном рјешењу су ваљано образложени и њихова правилност се не може оспорити жалбеним приговорима.

Наиме, у образложењу побијаног рјешења, правилно се доводи у међусобну повезаност начин и околности под којима је извршено кривично дјело разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС, и то уз употребу ватреног оружја, аутоматских пушака, а у извршење кривичног дјела су понијели и ручни ракетни бацач М-80, да је напад извршен на блиндирано возило за транспорт новца на аутопуту којим се крећу и друга возила, да су оптужени, заједно са осуђеним Ж. И. били маскирани, да су, поред употријебљене силе и пријетње према припадницима Агенције ..., која је обезбјеђивала транспорт новца Банке ... - Централа Б. Л. и пуцали из аутоматских

пушака у правцу специјалног - блиндираног возила за транспорт новца, у којем се налазио новац, пуцали и у унутрашњост овог возила, при чему је Ћ. Б., радник наведене агенције задобио лаке тјелесне повреде. Наведене околности се правилно доводе у везу са тежином посљедице, која се огледа у висини прибављене имовинске користи од преко 60.000,00 КМ (присвојен новац, и то 20.000,00 АУД, 15.000,00 САД, 400.000,00 ХРК, и 240.000,00 ЕУР, што у противвриједности износи 616,548,25 КМ), те тјелесној повреди једног лица. Правилно се доводи у везу и околност да су, након отуђења предметног новца и удаљавања са лица мјеста, на возилу којим су се довели ради извршења кривичног дјела, предузели радње у циљу прикривања трагова (попрскали смјесом из противпожарног апарата), а то возило склонили на неприступачан терен, сакрили и замаскирали шаторским крилом, а све у циљу прикривања трагова и њиховог плана да не буду откривени као починиоци кривичног дјела, из којих разлога су закопали у земљу и аутоматске пушке, које су користили приликом извршења кривичног дјела, а такође сакрили и отуђени новац, те су се скривали на планини ..., све до 24.9.2015. године, када су се вратили у Б. Л.

Наведене околности се правилно у побијаном рјешењу доводе у везу са чињеницом да су оптужени В. М., А. П. и Г. П. били припадници МУП РС, Специјалне јединице полиције, а што је било познато оптуженом О. Б.

Све наведене и образложене околности, у погледу начина извршења дјела и тежине посљедице, које су постојале у вријеме извршења кривичног дјела, чине га посебно тешким, које је првостепени суд, заједно са законом прописаном казном за предметно кривично дјело и тиме могућности изрицања казне затвора од 10 (десет) година или теже, правилно цијенио као подлогу код утврђивања постојања притворског разлога из одредбе члана 197. став 1. тачка г) ЗКП РС.

Наиме, у вези са тим околностима, правилно је првостепени суд утврдио и дао образложене разлоге у побијаном рјешењу за постојање ванредних околности у времену релевантном за продужење притвора, а које би, пуштањем оптужених на слободу, резултирале стварном пријетњом нарушавања јавног реда, не само на подручју општине Г., гдје је кривично дјело почињено, већ и на подручју Града Б. Л., гдје су настањени оптужени и гдје је сједиште Банке ... - Централа Б. Л., а и ширем подручју.

Као ванредне околности које би довеле до стварне пријетње нарушавања јавног реда у смислу одредбе члана 197. став 1. тачка г) ЗКП РС, правилно првостепени суд образлаже чињеницама да су медији - ТВ канали, у својим ударним емисијама и дневницима, редовно обавјештавали јавност да је ово кривично дјело извршено, да је у току интензивна потрага за починиоцима, те је јавност обавијештена када су починиоци откривени и лишени слободе. Приликом ових медијских извјештаја, редовно је пуштан видео снимак самог извршења дјела разбојништва, који снимак је забиљежен надзорним камерама блиндираних возила и који је, као доказ, извођен и на главном претресу, а такође је овај снимак приказиван и док је трајало суђење у првом поступку, као и у поновљеном поступку, те приликом објављивања пресуде, у првом поступку и у поновљеном поступку, тако да је, гледајући тај снимак у више наврата, шира јавност, у потпуности, упозната са начином извршења предметног кривичног дјела, које је посебно тешко, обзиром на образложени начин и околности извршења и посљедицу. Упознати су са чињеницом да су оптужени М., П. и П.1 припадници Специјалне јединице МУП РС, као и оптужени О. Б., којем је ова чињеница, као саизвршиоцу била

позната, наоружани аутоматским пушкама, а на снимку се види и припремљен ручни ракетни бацач М-80, да је шира јавност видјела употребу силу и пријетњу, пуцањем из ватреног оружја по возилу и у унутрашњост возила, те чин рањавање једног лица. Шира јавност је упозната и са чињеницом да отуђени новац никада није пронађен, а ради се о великом износу новца, од преко 60.000,00 КМ.

Све напријед наведене околности, правилно цијени првостепени суд као ванредне околности које би, пуштањем оптужених на слободу, изазвале реакцију грађана и довеле до стварне пријетње нарушавања јавног реда у смислу исказивања негодовања због неповјерења у рад полиције, а поготово код чињенице да су оптужени В. М., Г. П. и А. П. били припадници Специјалне јединице МУП РС, од којих се очекује откривање починилаца кривичних дјела, а не да исти чине овако тешко кривично дјело.

Све наведене и образложене околности, за конкретну ситуацију, у погледу постојања стварне пријетње нарушавања јавног реда, као основа из одредбе члана 197. став 1. тачка г) ЗКП РС, односе се на конкретне радње и догађаје у времену релевантном за продужење притвора, које, и по оцјени овог суда, потврђују правилност закључка о нужности даље мјере притвора по наведеном притворском основу.

Дајући овакво образложене разлоге о одлучним чињеницама у побијаном рјешењу за постојање притворског основа из одредбе члана 197. став 1. тачка г) ЗКП РС, поступљено је у складу са упутама из рјешења Врховног суда Републике Српске-Посебно вијеће за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала, број 11 0 К 017324 18 Кж 8 од 20.7.2018. године, те, у вези са тим и наведеном одлуком Уставног суда Босне и Херцеговине у предмету број АП-3076/18 од 05.7.2018. године.

Слиједом наведеног, без основа су аргументи из жалбе бранилаца оптужених В. М., Г. П. и О. Б., у прилог тврдњи да се, у поновљеном поступку, доноси одлука о продужењу притвора, садржајем идентичних разлога продужења тог притвора по основу члана 197. став 1. тачка г) ЗКП РС, и да се то образложење односи само на околности и начин извршења дјела и последице. Без основа су и они аргументи из ове жалбе, те жалбе браниоца оптуженог А. П., у прилог тврдњи, да дати разлози у побијаном рјешењу о постојању ванредних околности, које би, пуштањем оптужених на слободу резултирале стварном пријетњом нарушавања јавног реда, и тиме притворског основа из члана 197. став 1. тачка г) ЗКП РС, нису конкретизовани, нити засновани на доказима (па ни на индицијама), већ изнесени као апстрактни и засновани само на претпоставкама.

На основу наведеног и примјеном члана 337. став 3. ЗКП РС, одлучено је као у изреци овог рјешења.

Записничар
Софија Рибич

Предсједник вијећа
Весна Антонић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић